

LATIN IN THE SYSTEM OF UNIVERSITY DISCIPLINES**Samoilenko T.,**

senior teacher,

Odessa national medical university

Odessa, Ukraine

ЛАТИНСЬКА МОВА У СИСТЕМІ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ДИСЦИПЛІН**Самойленко Т.О.,**

старший викладач,

Одеський національний медичний університет

Одеса, Україна

За класифікацією Олексія Мусоріна, латинська мова належить до мертвих мов, які й сьогодні активно функціонують у книжково-письмовій сфері. Такі мови вивчаються відповідно до накопиченого практичного досвіду, узгодженого з традиціями, та великій кількості навчальних закладів [1, с.33-34]. Неможна не погодитися з думкою О. Подосинова, який зауважив, що тисячі років латинська мова збагачувала більшість європейських мов, ставши основою для одних (італійська, іспанська, португальська, французька, румунська та ін.) і надавши тисячі слів і термінів іншим мовам [2, с.30].

Після розпаду Римської імперії латина стала міжнародним засобом спілкування в більшій частині Європи та єдиною літературною мовою, фундаментом наукових досліджень і художньої творчості. Без знання латини неможливо уявити собі жодної сфери людської діяльності й сьогодні. Отже спробуємо визначити роль латинської мови у системі університетських дисциплін.

Упродовж багатьох століть латина була обов'язковою дисципліною у навчальних закладах, її значення надзвичайно вагоме, адже вона стала класичним підґрунтям терміносистем багатьох мов світу. Майже всі європейські мови утворилися з латині, і не лише їх лексичний склад. Граматика багатьох із цих мов будується на базі латинської граматики [3, с.8-10]. Таким чином, навчання латини є дуже вагомим для вивчення інших іноземних мов. Знання латинської мови допомагає студентам з труднощами перекладу та інтерпретації іншомовної лексики, розширює інформативний і освітній потенціал людини. Тому вивчення курсу латинської мови у вищих навчальних закладах повинно мати не тільки професійне, а й загальнокультурне спрямування.

У сучасному суспільстві міжкультурна комунікація відбувається практично в усіх напрямках людської діяльності. Яскравим прикладом професійної комунікації латиною є медицина. Саме предмет «Латинська мова» навчає студента-медика мислити поняттями і категоріями майбутньої спеціальності, допомагає розібратися в фаховій терміносистемі, надає можливість розвивати комунікативні потреби медичного працівника. Без знання латинської мови важко читати іншомовні, професійно орієнтовані статті, наповнені інтернаціональною

греко-латинською термінологією. Латинська мова, таким чином, сприяє професійній комунікації лікарів різних країн світу.

Назви хвороб, патологічних процесів, методів дослідження і лікування майже у всіх мовах позначаються із застосуванням греко-латинської термінології. Як приклад, можна привести такі терміни, як *cystitis*, *peritonitis*, *hypertonia*, *adenoma*, *apnoe*, *haematoma*, *synergia*. Навіть при наявності того чи іншого терміну в рідній мові, лікарі вибирають грецький варіант.

Всі органи і частини людського тіла мають латинські назви. Це ж стосується і назв ліків: в термінології фармацевтичної хімії (тривіальні назви синтетичних лікарських засобів і міжнародна номенклатура деяких хімічних сполучень - кислот, оксидів, солей) уніфікація надзвичайно важлива, без неї неможливо орієнтуватися у величезній кількості лікарських препаратів, номенклатурних найменувань.

Міжнародна латинська термінологія розповсюджена також в ботаніці та зоології де кожна рослина та тварина мають відповідну наукову назву, що дозволяє вченим різних країн недвозначно позначати різні природні явища. Все це сприяє інтернаціоналізації термінології, більш тісному міжнародному співробітництву.

Гуманітарна підготовка створює фундамент для підвищення професійних й загальнокультурних якостей майбутнього фахівця, реалізує можливість розвитку мислення студентів, збагачується їх потенціал для розв'язування складних задач і проблем в певній галузі професійної діяльності або в процесі навчання.

Здатність оволодівати сучасними знаннями використовуючи невичерпані джерела античних мов, зокрема латину, надихає цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність. Отже гуманітарна підготовка не повинна орієнтуватись тільки на вивчення лексичного або граматичного матеріалу з латинської мови, необхідно знайомити студентів із античною культурою та історією.

Студенти повинні самостійно готувати реферати, доповіді, презентації щодо античного періоду розвитку людства. Саме так закладаються норми і правила поведінки у суспільстві, добрі традиції, зростає інтерес до пізнавально-освітньої діяльності. Ці методи самостійної роботи дозволяють висловлювати свої думки, дають можливість викликати дискусію слухачів, показати загальнокультурну ерудицію, проявити не лише інтелект, але й творчість, допитливість. Все це сприяє всебічному розвитку особистості, підвищує загальну грамотність, розширює кругозір.

Навчання латинській мові має велике загальнокультурне значення у підготовці спеціалістів різних галузей, оскільки надає можливість свідомо засвоювати і розуміти різноманітні природні явища, наукові поняття і терміни, з якими студенти навчальних закладів будуть зустрічатися у практичній діяльності. Латина приваблює своєю досконалістю морфологічних форм, багатством лексики, лаконічністю, виразністю. У міжнародному фразеологічному фонді почесне місце належить латинським крилатим висловам. Це пояснюється великим значенням латинської мови і культури в історії європейської цивілізації. Латинські афоризми, їх зміст та історичний коментар, філософські міркування і судження мають велике пізнавальне значення й можуть бути корисними для естетичного виховання сучасної молоді.

Наповнення занять гуманітарним змістом прищеплює студентам навички мовної культури, навчає яскраво і дохідливо висловлювати свої думки, що є необхідним у формуванні кваліфікованого сучасного спеціаліста.

У професійному спілкуванні фахівець повинен чітко висловлювати свої думки, цього можна досягти лише працюючи над своєю мовою, вникаючи у зміст кожного слова, отже мова і стиль співрозмовника з перших речень демонструє його інтелект та духовну наповненість. Науки гуманітарного напрямку об'єднують пізнавально-освітній і морально-виховний аспекти.

Латинська мова, поряд з іншими гуманітарними дисциплінами створює базис для зростання професійних і загальнолюдських якостей, надає можливість мислити відповідально і самостійно вирішувати проблемні ситуації.

Висновки. Проблеми молоді, її освіти, виховання, соціального становлення перебувають у центрі уваги і на стику різних наук. Молодь відіграє важливу роль у розв'язанні важливих соціальних, економічних, духовно-моральних проблем людства. Тому не випадково латинська мова більше тисячі років є мовою інтернаціонального об'єднання різних народів, засобом, який в змозі пристосуватися до різноманітних умов і потреб суспільства.

Актуальність вивчення латини, забезпечення високої якості засвоєння термінологічної латини студентами вищих навчальних закладів для формування їх мовно-професійної компетентності, виховання інтелектуально і духовно багатой особистості є одним із першочергових завдань курсу «Латинська мова» у системі університетських дисциплін сучасної освіти.

Список використаних джерел:

1. Мусорин А.Ю. Преподавание латинского языка в неязыковом вузе / А.Ю.Мусорин // Материалы 1-ой метод. конф. профессорско-препод. состава Института экономики и менеджмента. – Новосибирск, 1999. – С.32-34
2. Подосинов А.В. Lingua Latina. Введение в латинский язык и античную культуру / А.В. Подосинов, Н.И. Щавелева. – М.: Флинта, 1998. – 354 с.
3. Ревак Н.Г. Латинська мова (для неспеціальних факультетів) /Н.Г. Ревак, В.Т. Сулим //2-ге вид., виправлене і доповнене. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 415 с.